

Ribera d'Ebre

Els cultius van evitar que l'incendi de la Ribera fos deu vegades més gran

Els experts afirmen que és clau garantir una economia rural viva per mantenir els paisatges resistents i sostenibles

El Centre Tecnològic Forestal de Catalunya i Bombers de la Generalitat van celebrar ahir una jornada formativa a Vinebre. FOTO: JOAN REVILLAS

MARINA PALLÁS CATURLA
RIBERA D'EBRE

Tres mesos després del pitjor incendi dels darrers 20 anys a Catalunya, el de la Ribera d'Ebre, el paisatge, malgrat haver canviat tímidament de tonalitat, no deixa de ser desolador. Els arbres, negres, s'alcen com esquelets de cendra i els camins emmascaren les sabates. Però ja es comencen a apreciar nous brots de vida. Ara s'observa, molt clarament, com alguns camps de cultiu romanen gairebé intactes, mentre d'altres terrasses van quedar debastades pel foc. Precisament, aquests camps de cultiu van evitar que l'incendi de la Ribera fos deu vegades més gran. Sense aquests, enlloc de cremar 6.000 hectàrees s'haguessen pogut assolir les 20.000.

Ahir al matí el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya i Bombers de la Generalitat va debatre a Vinebre, amb una sortida

de camp, sobre la necessitat de dotar el paisatge d'elements i usos que el facin resistent als incendis forestals.

Segons van informar els experts, Catalunya perd deu mil hectàrees agrícoles cada any. A les Terres de l'Ebre s'ha passat de tenir menys del 10% de terreny forestal a tenir-ne més del 70% però els focs, com insisteixen els Bombers, només s'apaguen aviat si afecten «mosaics agrícoles vius».

El foc iniciat a la Torre de l'Espanyol el passat mes de juny n'ha estat l'última prova. Els experts reclamen polítiques per incentivar l'economia rural, la gran aliada dels cossos d'extinció. Quantifiquen que caldria recuperar quinze mil hectàrees agrícoles anuals per evitar els «mega-incendis» que portarà en el futur el canvi climàtic.

L'incendi de la Ribera d'Ebre hauria pogut afectar una zona de gairebé noranta mil hectàrees. L'inspector dels Bombers, Marc

La frase

«És la primera vegada que s'ha tractat l'incendi com un problema social i econòmic»

Rut Domènech
Centre de Tecnologia Forestal

Castellnou, va explicar ahir que «a la Ribera d'Ebre hi ha un mega-incendi possible, que començaria a la zona d'Almatret-Riba-roja i amb el mestral creuaria tot l'alt de la comarca, el Priorat i es plantaria al massís de Prades». Aquest és un dels hipotètics focs de gran impacte que els Bombers analitzen i simulen a futur en el context del canvi climàtic i del despoblament rural.

L'incendi de la Torre de l'Espanyol hauria pogut ser-ne l'inici si no hagués estat per la feina encoberta d'extinció que van ajudar a fer els camps de conreu que encara es mantenen a la zona. «El mosaic agrícola és clau per mantenir un paisatge viu però sobretot és molt important per extingir incendis forestals», va destacar Castellnou.

Així, tenint en compte que es va arribar a pics de calor de 51 graus a Llardecans, els conreus a peu de la carretera C-12 van servir per fer contrafocs i evitar que

10.000

Catalunya perd deu mil hectàrees agrícoles cada any. A les Terres de l'Ebre s'ha passat de tenir del 10% de boscos a més del 70%.

el foc avancés cap al Montsant i es convertís en el temut i hipotètic mega-incendi del sud de Tarragona.

Per la seua banda, Rut Domènech, des del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya, afirmà que és un problema que «s'ha d'abordar des de diferents perspectives. Hem de crear paisatges sostenibles i resistents».

Per a la científica, l'incendi de la Ribera va posar en evidència que és necessari un paisatge molt més viu i funcional. «Un incendi si es troba una massa contínua tota igual no es podrà apagar... En canvi un paisatge fet de petites peces i diferents usos donen més oportunitats».

D'alguna forma, el foc originat a la Ribera el passat estiu ha sig-

A l'incendi va ser la primera vegada que es van emprar mitjans aeris per tal d'evacuar veïns

nificat per als experts un abans i un després. «És la primera vegada que el problema dels incendis forestals ha passat a enfocar-se des d'un punt de vista econòmic i social. Amb el despoblament els incendis es propaguen i devasten el paisatge en peça. Per poder crear un mosaic agrícola forestal i que els territoris siguin vius cal pastura, gestió forestal i que un territori pugui tenir possibilitats. Cal que la societat hi inverteixi en aquest mateix».